

Nederlands Genootschap van Sint Jacob

Jaarverslag 2010

Het jaar 2010 is in één zinsnede samen te vatten: opmaat naar het 25-jarig jubileum in 2011. De projectgroep Jubileum/Catharijneconvent was in 2008 al begonnen met een indrukwekkend programma voor 2011. De hoeveelheid werk die dit met zich mee zou brengen, werd echter iets onderschat. Het bleek zijn impact op veel zaken te hebben. Een voorbeeld is dit jaarverslag dat volgens de statuten tijdens de voorjaarsvergadering moet worden vastgesteld. Door de vele jubileumactiviteiten kwam uw secretaris hier niet aan toe, vandaar dat het pas in de zomer verschijnt. Het wordt voorgelegd aan de algemene ledenvergadering in het najaar. Voor die tijd is het via onze website te lezen. Daar er veel overlapping was met bestuursvergaderingen werd besloten de projectgroep Jubileum op te heffen en te continueren als klankbordgroep.

Samenstelling bestuur

Het bestuur kwam in 2010 twaalf keer in vergadering bijeen voor de reguliere bestuursvergadering, meestal op de eerste zaterdag van de maand. Dat is een nouveauté omdat in het verleden de maand augustus werd overgeslagen vanwege de vakantie. Daar uw bestuur niet uit bouwvakkers, maar uit pelgrims bestaat, besloten we de zomerstop af te schaffen. Zolang er mensen en agendapunten zijn, vergaderen we. Huub van Alem verliet in het begin van het jaar wegens drukke werkzaamheden het bestuur. Besloten werd om even te wachten met vervanging omdat we eerst wilden nadenken wat voor bestuur bij ons snel groeiend genootschap past. Weliswaar vormen we een klein team, maar we zijn goed op elkaar ingespeeld en dat is ook wat waard. Het bestuur bestond in 2010 uit Joost Bol (voorzitter), Daniëlle Lokin (vice-voorzitter), Bas Brouwer (penningmeester) en André Brouwer (secretaris) en de leden Adrie Dik en Herman Holtmaat. Deze laatste twee waren statutair aan de beurt om af te treden, maar zij stelden zich herkiesbaar en werden ook herkozen. In 2011 gaan we overigens wel nieuwe bestuursleden werven, enerzijds als uitbreiding, maar ook met het oog op vervanging van bestuursleden die aan hun laatste termijn bezig zijn. Zoals ieder zichzelf respecterend gremium hield ook het bestuur een zogenaamde heidag. In februari wisselden we van gedachten over onze statutaire doelstellingen, ons droombeeld voor 2015, ook in relatie tot hoe we er nu voor staan. De secretaris deed een aantal keren verslag van het besprokene in de nieuwsbrief *Waarover spraken zij?* Dit bleek echter om diverse redenen lastig vol te houden. Veel zaken – zoals de voorbereiding van het jubileum – kwamen steeds terug. Andere zaken waren tijdens de bespreking in de vergadering nog in een prematuur stadium. Zodra zij afgerond waren, werd daar meestal in andere organen over bericht. Hier nog een keer verslag van doen in een apart communiqué zou het serveren van oud nieuws zijn.

Jacobsstaf

In overleg met de redactie is besloten de Jacobsstaf vanaf nummer 86 (mei 2010) geheel in kleur uit te brengen. Immers, kleurrijke verhalen verdienen ook dito foto's. Om tegemoet te komen aan het feit dat er in de zomer minder redactieleden waren, werd de planning iets aangepast. Dit had echter tot gevolg dat nummer 88 pas in januari 2011 verscheen. Verschillende leden vonden het jammer dat ze hun lijfblad niet onder de kerstboom konden lezen. De redactie was gevoelig voor dit argument en heeft de oude verschijningsdata weer in ere hersteld. Verder besloot de redactie tot vermindering van het aantal leden en verder te werken met een begeleidingscommissie die mede voor artikelen zal zorgen.

Ultrera

Onze voorzitter die in het zuiden van ons land woont en daarom nog wel eens naar onze Vlaamse pelgrimsvrienden kijkt, was toch wel een tikkeltje jaloers op hun elektronische nieuwsbrief. Waarom hebben wij niet zoiets? Enfin: om een lang verhaal kort te maken: in november verscheen Ultrera 1. Elke twee maanden is er een nieuwe editie. De nieuwsbrief is bedoeld voor korte nieuwtjes en oproepen en komt zeker niet in de plaats van de Jacobsstaf. De Ultrera bleek in een behoefte te voorzien. Op het eerste nummer kwamen 150 reacties. Ook op volgende edities reageerden steeds ongeveer honderd leden. Het bestuur beseft overigens terdege dat niet alle leden internet hebben. Het percentage van wie we een e-mail adres hebben is 81%. Bij mensen die zich nu aanmelden benadert dit de 100%. Er is nog even overwogen een samenvatting van de Ultrera in de Jacobsstaf te plaatsen, maar dit bleek niet te werken.

Nieuws van de penningmeester

Ook dit jaar zette de bloei en groei van ons genootschap zich weer door, het aantal leden groeide met 1.000 leden van 8.700 naar 9.700 betalende leden. Naar verwachting kunnen we in het eerste halfjaar van 2011 het 10.000ste lid begroeten. Overigens hebben we sinds onze oprichting gewoon doorgenummerd, zodat we in november het lid met nummer 20.000 konden inschrijven. Dit wil zeggen dat we een 'overlevingspercentage' van rond de 50% hebben, zoals dat zo mooi in vaktermen heet.

Ook financieel ging het weer voor de wind. Het eigen vermogen is toegenomen conform de groei van het ledenaantal en de daarmee samenhangende contributie.

Vanaf 1 september 2010 verzorgt de administrateur van de ledenadministratie, Bram van der Wees, ook de financiële administratie. Per 1 juli 2010 is de overstap gemaakt van het oude ledenprogramma Baruch naar softwareprogramma Scipio.

Het voordelig saldo over het boekjaar 2010 van 10.927 euro zal worden aangewend voor facilitaire zaken rondom de jubileumtentoonstelling in 2011.

De financiële commissie (Hanny Pouderoyen, Gerard van Poppel en Herman Hodes) heeft de boeken over 2010 gecontroleerd en in orde bevonden. De algemene ledenvergadering verleende het bestuur en de penningmeester decharge voor het gevoerde financiële beleid.

Stichting Pelgrimsvrienden van Sint Jacob

Op initiatief van ons genootschap is op 26 mei 2010 de Stichting Pelgrimsvrienden van Sint Jacob opgericht. De Stichting wil op lange termijn projectmatige doelen die een eigen wijze van financiering vragen, financieel steunen.

Kort samengevat zijn er vier hoofddoelstellingen in de statuten van de Stichting opgenomen:

1. Het stimuleren en mogelijk maken van onderzoek en studie naar de pelgrimstochten naar Santiago de Compostela en het beschikbaar stellen van deze kennis aan het publiek, ofwel, het ontsluiten en toegankelijk maken van het cultuurhistorisch en godsdienstig erfgoed.

2. Het stimuleren en entameren van ontmoetingsplaatsen in Santiago de Compostela en op weg daar naar toe.

3. Het ondersteunen van pelgrims met een beperking die om medische reden begeleid moeten worden door een deskundige vrijwilliger.

4. De Jeugd kennis laten maken met het verschijnsel pelgrimeren.

De Stichting heeft van het Genootschap een startkapitaal van € 5.000 euro gekregen om de eerste kosten te dekken, maar is voor de financiering van de hierboven vernoemde doelen uiteraard afhankelijk van het verwerven van een eigen kapitaal.

De Stichting is onafhankelijk van het genootschap, maar heeft daar wel nauwe banden mee. Het bestuur bestond in 2010 uit: Ronald Gorter (onafhankelijk voorzitter), Adrie Dik (namens bestuur Genootschap) en Cees Verhage (namens de algemene ledenvergadering van het Genootschap).

Ledenservice en informatiecentrum

De verkoop van boeken, reisgidsen en andere artikelen is beduidend hoger dan in 2009. Dit heeft onder andere te maken met extra aanbiedingen en natuurlijk de grotere vraag door de groei van het aantal leden. Ongeveer 1.300 (aanstaande) pelgrims kwamen in Utrecht langs voor informatie en 500 mensen deden dat in Vesseem. Onze medewerkers verstrekten ruim 2.800 pelgrimspassen.

Om aan de groeiende belangstelling het hoofd te bieden, zijn de openingstijden van ons informatiecentrum in Utrecht uitgebreid met de donderdagmiddag van 14.00 tot 16.00 uur.

Verder waren we druk bezig met de voorbereidingen voor een nieuw informatiecentrum in Sint Jacobiparochie, zodat we in 2011 vestigingen hebben in het noorden, midden en zuiden van ons land.

Kaderdag en beleidsplan

In verband met de vele activiteiten en het aantal groeiende betrokken kaderleden is begin dit jaar een geslaagde kaderdag georganiseerd met ongeveer zeventig deelnemers. Tevens is besloten een extra kaderdag te organiseren om het beleidsplan 2010-2015 te communiceren met het kader en daarmee de vertaalslag te maken naar ieders praktijk.

Wandelpool gestopt

Naast alle succesvolle activiteiten is er ook wel eens iets wat minder loopt. Wegens gebrek aan belangstelling stopten we in 2010 met de Wandelpool op de website.

Postume Compostela

Een lid van ons genootschap overleed helaas tijdens zijn pelgrimage in León. We hebben bij het pelgrimsbureau in Santiago gevraagd of het mogelijk was een postuum Compostela uit te reiken. In de middeleeuwen werd immers ook de pelgrimage als voltooid beschouwd als iemand op weg naar Santiago overleed. Dit bleek inderdaad mogelijk en we ontvingen een speciaal gemaakte Compostela met een persoonlijk woord van troost voor de nabestaanden. Onze voorzitter heeft die persoonlijk aan de familie overhandigd wat zeer op prijs werd gesteld.

25 juli

Op de naamdag van onze apostel bezochten ongeveer honderd leden een speciale avond in ons huis. Een aantal van hen beklom de toren van de Jacobikerk om daar de klokken te luiden. Hierna werd onder leiding van Jan Galjé in de Janskerk een aantal pelgrimslieden ingestudeerd. Vervolgens was er nog tot laat in de avond een gezellig café Saint Jacques.

Wandel- en Fietsbeurs in RAI

Onze voorzitter nam tijdens de Wandel- en Fietsbeurs de nieuwe editie van het Pelgrimspad in ontvangst. Ons genootschap had een mooie stand met professionele uitstraling. Er werd ook goed verkocht al was dat niet het voornaamste doel.

De pluriformiteit van ons genootschap

Ons genootschap heeft een seculier karakter. Het bestuur probeert daarom een al te nadrukkelijke binding aan een christelijke geloofsovertuiging of specifieke levensbeschouwing te voorkomen. Dit neemt niet weg dat leden binnen de vereniging desgewenst inkleuring moeten kunnen geven aan hun religieuze gevoelens. Het bestuur besloot hier pragmatisch mee om te gaan. Indien een regio of werkgroep een oecumenische dienst wil organiseren is dit prima, bijvoorbeeld ter gelegenheid van de naamdag van Sint Jacob. Een mis ter gelegenheid van ons jubileum in 2011 vindt het bestuur echter een al te nadrukkelijke binding met een geloofsovertuiging. De notitie "De pluriformiteit van ons genootschap" is met de werkgroep Spiritualiteit besproken.

Voor- en najaarsbijeenkomst

Ongeveer 380 mensen bezochten op 20 maart de voorjaarsbijeenkomst in Hogeschool De Domstad (wie noemt nu een school domstad?) in Utrecht. Er waren diverse workshops en lezingen, onder andere een presentatie van een wetenschappelijk onderzoek naar de gezondheid van pelgrims tijdens hun tocht door Remy Bemelmans en een lezing van Ineke Albers.

Ruim 500 leden ondernamen op 6 november de reis naar het Noord-Hollandse Schoorl waar de organisatoren er een grote familiedag van gemaakt hadden, onder andere met erelid en medeoprichtster Mireille Madou die een lezing verzorgde over de pelgrim en de dood. Voor veel leden was dit een hernieuwde kennismaking met de moeder en mede-oprichtster van ons genootschap. De jonge leden Ivi (9) en Tim Huijsmans (11 jaar) vertelden tijdens de Pelgrimsparade over hun pelgrimage met hun ouders. Zangeres Simone Awhina sloot het programma af met een muzikale reis langs de camino. Zij wist zelfs de secretaris te verleiden tot het zingen van een romantisch duet (of was het andersom?)

Tijdens de voor- en najaarsbijeenkomst werd de algemene ledenvergadering gehouden die beide keren door ongeveer 125 leden werd bezocht. Ons lid pater Hans Burgman sloot de algemene ledenvergadering in Schoorl op onsterfelijke wijze af. Van hem was ten onrechte

een *In Memoriam* in de Jacobsstaf verschenen. Toen men hem vroeg of hij zich kon vinden in de manier waarop over hem geschreven werd, antwoordde hij: "In kan ermee leven".

Activiteiten in werkgroepen en regio

Ons genootschap kent zestien regio's en een groot aantal werkgroepen. Het zou ondoenlijk zijn om alle activiteiten hiervan in een jaarverslag te vermelden. Ook het vermelden van alle werk- en projectgroepen zou een lange opsomming geven. Leuk om te vertellen is dat Jan Galjé en Jos Spekman uit de regio Den Haag het initiatief namen voor de oprichting van Projectgroep Toneelstuk *La Farce*. De bedoeling is tijdens de afsluiting van het jubileumjaar 2011 een toneelstuk op te voeren dat is gebaseerd op de legende van de gehangene in Santo Domingo de la Calzada.

Europa Camino 2010

Burgemeester Aleid Wolfson gaf in mei in ons Huis te Utrecht het startsein voor het vertrek van een aantal deelnemers aan de Europa Camino 2010. De burgemeester hield een leuke toespraak waarin hij vertelde dat dit de eerste keer was dat hij als burgemeester een stempel zette. Twee wandelstaven gingen daarna in een estafette op pad richting Breda en België, respectievelijk Nijmegen en Duitsland, om op 15 september na een lange tocht in Santiago aan te komen. De voorzitter en bestuurslid Adrie Dik, vergezeld door twee leden van de regio Breda-Tilburg en Arnhem-Nijmegen, hadden de wandelstaven van te voren in Straatsburg bij een manifestatie bij de Raad van Europa opgehaald. De voorzitter zorgde er na afloop van de estafette persoonlijk voor dat een van de twee wandelstaven – vergezeld door het begeleidende gouden boek – terug naar Nederland kwam.

Camino der Lage Landen

Op 7 november ging vanaf de Sint Jacobskapel in Galder de Camino der Lage Landen van start. Gedurende het jubileumjaar trekken het Gouden boek en de Bourdon (wandelstaf) van regio naar regio om uiteindelijk op 5 november 2011 tijdens de najaarsbijeenkomst Utrecht te bereiken. Elke regio verzorgt een programma met wandel- en fietstochten en aanvullende activiteiten. Rondom de overdracht van boek en bourdon is steeds een caminofestival georganiseerd, waarbij onder andere zangeres Simone Awhina optreedt.

Zoals eerder gezegd kan ons genootschap alleen maar groeien en bloeien door de tomeloze inzet van een groot aantal vrijwilligers. Ondanks het feit dat velen van hen hard werken, zal hun specifieke inzet dit jaarverslag niet halen. Het bestuur is er zich echter terdege van bewust dat zonder hun inzet en enthousiasme een genootschap niet kan bestaan en zeker niet kan groeien en bloeien.

André Brouwer

secretaris Nederlands Genootschap van Sint Jacob, 25 juli 2011